

Hr Tiit Riisalo
Majandus- ja infotehnoloogiaminister
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 TALLINN

24. jaanuar 2024 nr 6.1-1/10

Arvamus „Toetuse andmise tingimused valdkondlike digipöörete toetamiseks“ muutmise eelnõule

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on Eelnõude Infosüsteemis kooskõlastamisele saatnud majandus- ja infotehnoloogiaministri 25. augusti 2023. a käskkirja nr 135 „Toetuse andmise tingimused valdkondlike digipöörete toetamiseks“ muutmise eelnõu.

Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL) soovib tähelepanu juhtida, et antud käskkirjaga toetuse jagamisel on **oluline risk avaliku sektori töötajate arvu mittejätkusuutlikuks kasvuks, kuna käskkirjas puuduvad piirangud toetuse kasutamisel personalikuludeks**. Peame oluliseks põhimõtet, et Euroopa projektipõhiste rahastustega ei suurendataks avaliku sektori töötajaskonda ega loodaks uusi (püsivaid) ametikohti.

Varasema perioodi toetuste jagamise aluseks oleva veel kehtiva määruse „Avalike teenuste pakkumise arendamiseks toetuse andmise tingimused ja kord“ § 7 lg 4 seab piirangu, mille kohaselt personalikulud ei ole abikõlblikud (v.a. projektijuhtimine). Näeme, et selle piirangu kaotamine võib tuua kaasa **olulise negatiivse mõju era- ja avaliku sektori koostööle digipöörete elluviimisel ning ettevõtete eksprodipotentsiaalile**.

Sektoriteülene koostöö on olnud seni Eesti digiriigi arendamisel üheks peamiseks eduteguriks, pakkunud võimalust digiriigi lahenduste ekspordiks ning aidanud globaalselt hoida meie e-riigi mainet. ITL loodab, et antud piirangust loobumise juures on olemas ka plaan, kuidas tagatakse, et enamus Struktuurifondide rahadest ei läheks lihtsalt personalikuludesse, vaid siiski investeeritakse digipööretesse läbi koostöö erasektoriga.

Juhtisime era- ning avaliku sektori koostöö olulisusele digipöörete kavandamisel tähelepanu ka kõnealuse käskkirja kooskõlastamisel oma 25.04.2023 kirjas nr 6.1-1/55 „ITL-i arvamus eelnõu "Toetuse andmise tingimused valdkondlike digipöörete toetamiseks" kohta“.

Kirjas tõime välja: „*Samas ei paista meie hinnangul eelnõust kuidagi välja digipöörete toetamiseks vajalik koostöö erasektoriga. Näiteks kompetentside erasektorist hankimise eelistamine seal, kus mõistlikult võimalik, selle asemel, et luua uusi püsivaid ametikohti ka näiteks eraldiseisvate ja/või lühiajaliste projektide juurde.*“

Paraku ei ole seda tähelepanekut käskkirja edasises menetluses sisuliselt arvestatud – kooskõlastustabelis on tõdetud, et „*sisseostetavate tegevuste elluviimiseks hangivad elluviijad ja partnerid teenuseid riigihangete reegleid järgides*“, kuid samas on öeldud, et digipöörete elluviija peab „*kaaluma, kas kompetents ostetakse sisse või palgatakse*“.

Käskkirja abikõlblike kulude vähene piiramine ja kooskõlastustabelis toodud selgitus ei anna erasektorile kindlust, et tegevuste elluviimisel erasektoriga koostööd tehakse ja tegevusi sisse ostetakse.

ITL on jätkuvalt seisukohal, et valdkondlike digipöörete elluviimisel tuleks teha erasektoriga koostööd (sh kompetentside hankimine erasektorist) ning see peaks väljenduma selgelt ka toetuse jagamise aluseks olevas ministri käskkirjas. Tegemist on konkreetset majanduslikku mõju omava põhimõttega, kus investeringute suunamine erasektorisse aitab elavdada majandust ja loob võimaluse referentside tekkeks, mida ettevõtted saaksid eksportida, et seeläbi Eesti majandusse raha juurde tuua.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Doris Pöld
Tegevjuht

Kadri Pungas, kadri.pungas@itl.ee